

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerne zmanjša.

Rokopisil se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v petek 5. avgusta 1892.

Letnik XX.

Pogoji za udeležbo na I. slov. katoliškem shodu.

Razposlali smo vabilo na vse katoličane po slovenskih deželah na I. slovenski katoliški shod v Ljubljani. Odgovori na to vabilo so v obče za katol. shod ugodni in prijazni. Nadejati se je torej obilne udeležbe. Zato glavni osnovalni odbor tukaj objavi pogoje za udeležbo na I. slov. kat. shodu:

1. Kdor se hoče udeleževati I. slov. katol. shoda, mora imeti vstopnico, glasečo se na njegovo ime. S to vstopnico ima prost vstop k vsem odsekovim sejam in slavnostnim shodom. Vsakdo se pri vstopu v dvorano reditelju skaže z vstopnico. Za dame se bodo izdajale posebne vstopnice za slovesne seje.

2. Kdor se misli vdeležiti I. slov. katoliškega shoda, naj se oglasi za vstopnico do 15. avgusta t. l., in sicer neposredno pri glavnem osnovalnem odboru v Ljubljani ali pa posredno pri lokalnih odborih in čč. gg. župnikih, kateri naj blagovolé vsaj do 15. avgusta t. l. doposlata glavnemu osnovalnemu odboru v Ljubljano imenik oglašanih vdeležencev iz svojega kraja, oziroma fare. Pisarna glavnega osnovalnega odbora je v Ljubljani v stolnem župnišču, Semenške ulice 2, II. nadstropje.

3. Z ozirom na prostovoljne darove se je cena za vstopnico znižala ter velja eden goldinar za osebo. S tem se poravnajo veliki stroški za I. slov. kat. shod.

4. Kdor želi prejeti tiskano poročilo o I. slov. katol. shodu, naj priloži v ta namen

zajedno še 50 kr., in poročilo se mu svojedobno pošlje na dom.

5. Kdor želi, da mu osrednji pripravljalni odbor v Ljubljani preskrbi prenočišče, naj to razločno pri oglasu naznani. Račun za stanovanje poravna vsakdo sam.

6. Kdor se želi vdeležiti skupne večerje (banketa) v sredo večer, naj tudi to pravočasno naznani in naj vplača za osebo 1 gld. 50 kr. brez pijače.

7. Ako se oglasi zadostno število vdeležencev, napravi se v četrtek dne 1. septembra poseben vlak na Bled.

8. Vstopnice bode od 15. avgusta počeni pošiljal glavni osnovalni odbor v Ljubljani po tistem potu, kakor se je kdo oglašil.

Da se ohrani pri razpošiljanju vstopnic pravi red, je neobhodno potrebno, da vsakdo naznani razločno svoje ime, priimek in stan ter zadnjo pošto. Tudi naj po vrsti zapiše razločno, kaj želi (n. pr. vstopnico, poročilo, stanovanje, banket itd.) ter naj temu pismu na odbor priloži dotične svote.

Na prepozna oglašila se bode odbor le toliko časa oziral, dokler ne bo dopolnjeno določeno število vdeležencev.

Prosimo vse rojake, zlasti pa slavne lokalne odbore in čč. gg. duhovnike, da nas podpirajo pri tem težavnem poslu, ter delujejo na to, da se prvi slov. katol. shod izvrši vspešno in častno za našo domovino!

V Ljubljani, 9. julija 1892.

Glavni osnovalni odbor
za I. slov. katoliški shod v Ljubljani.

Vladna prememba v Angliji.

Včeraj popoldne so se sešli zastopniki angleškega prebivalstva v parlamentarni palači v Londonu. Nova zbornica nema več tistega lica, kakor ga je imela prejšnja. Mnogo sedežev, na katerih so poprej sedeli konservativci, zaseli so sedaj liberalci. Vlada je sicer še ostala prejšnja, ali v Angliji je vsakdo prepričan, da predno mine štirinajst dni, bodo že drugi možje z drugačnimi načeli zaseli ministerske stole. Če tudi še kraljica z nikomur ni govorila, kdo da prevzame sestavo nove vlade, vendar vsakdo pričakuje, da bode novi ministerski predsednik stari Gladstone. V Angliji, kjer je parlamentarizem najbolj vkoreninjen, je že stara navada, da vodja tiste stranke, katera dobi večino, postane ministerski predsednik. To ni z nobenim pisanim zakonom zagotovljeno, ali je vendar tako običajno, da krona sama pri najboljši volji ne more prezirati te stare navade. Našla bi silen upor v zbornici od vseh strank, ko bi kaj takega poskušala.

Koliko hrupa napravlja drugod prememba vlade. Kako časopisi pretresavajo, kake posledice bode prememba imela, kdo bode nov ministerski predsednik itd. Če kje na kontinentu odstopi kak minister, ki je ministroval mnogo let, kako presenečenje to napravi. Predno pride do ministerske krize, razni listi toliko pišejo o raznih nevarnostih za državo, da bi človek res mislil, da se more državi odtrgati jeden kos. Koliko hrupa je napravil v Nemčiji odstop Bismarckov, da se še sedaj neso duhovi pomirili. Če tudi državni stroj mirno in gladko posluje brez njega, vendar si mnogi še sedaj ne morejo prav misliti Nemčije brez kneza Bismarcka. Kako vznemirjenje in ugibanje je že bilo v Avstriji, ko je grof Taaffe malo obolel. Angleži pa niso v nobeni skrbi zaradi države, če tudi pridejo na krmilo drugi

LISTEK

Neron.

(Priredil Vilinski.)

(Konec.)

Nekaj dni po ustavljenem požaru pride cesar na pogorišče, gledat kupe pepela, gromadne ogorke. Grozanski pogled! Povsodi odimljene zidine, očrnjeni stolpovi, polomljeno in v žerjavici tleče pohišno orodje, sežgani konji, ožgani in izgoreli mrličji, obojega spola, vsakega stanu, vsake starosti — od dojenca v materinem naročju do starca v kotu. Vojaki, spremljajoči cesarja, so se zgražali in s studom se proč obračali, le cesar se ni ganil z licem.

Cesarjevo spremstvo pride do Solinove hiše — v pepelu. Ogenj mu je vpepelil mlajšega sina in ženo Meliso, ker je pobirala svoje krasotine, pri čemer jo je ogenj zalotil, da ni mogla nikamor; pa tudi zvesta sužnjica Vijola je ostala v požaru. Lucin je bil rešil starejšega sina, mlajšega ni našel. Iskal je tudi Vijolo, a ni mogel do nje, ker se je zid podrl pred hišo. Lucin je hotel imeti Vijolo, vsaj mrtvo. Po dolgem trudu in kopanju najde Vijolino truplo pod razsipinami. Lucin, ne zmeneč se za vpijočo druhal, tulečo, divjajočo tolpo, poklekne k dragemu bitju, ubogi sužnjici, priprosti učiteljici ponosnega modroslovca. Lice ji je bilo tako mirno, tako nežno, tako vzvišeno, da Lucina polijo solze, in da ni mogel očij obrniti od nje.

Zdajci se zasvetijo orli rimskih vojakov, meči in čelade v solucu.

„Cesar gre!“

Neron malomarno pogleda poleg Vijolinega trupla klečečega Lucina. A Lucin dvigne roko, rekoč:

„Pogledi, cesar, žrtvo pregroznega dogodjaja, ki je unesrečil vse mesto, ne brez tvojega prizadetja. Ko bi ne bilo ugasnilo drugo življenje razven tega dekleta, zaslužil bi bil, da se ti spominja ime z gnusom. Star Rim, poln krivic in grozot in pregrehe, si vpepelil, zidati hočeš novi Rim, toda vedi, da bo prestolnica nove vere, novih ljudij, in ne trinogov, kakor si ti.“

„Slava cesarju, slava!“ rjula je druhal. — „Kaznuj predrzneža, ki te okrivlja nesreče, tebe, prevzvišenega gospoda, človečanskega dobrotnika! — Kristijanec je!“

Ni li bil to glas Narcisov? — Njegov je bil.

Neron se obrne k stotniku; pokaže na Lucina, pa dene: „Primito ga!“

Drugi dan izide ukaz cesarski, v katerem so bili „kristijani“ oznanjeni kot gnusna tolpa, sovražniki ljudij in države, brezbožniki, požigalci, ter obsojeni na smrt.

Tacit pripoveduje, da so se ljudje krohotali, ko se je nad „kristijani“ vršila smrtna obsodba, da so jih zavijali v živalske kože, trgali in mesarili jih s psi, pribijali na križ, obivali s smolo, v mraku in po noči pa zažigali. Neron je odprl svoje vrtove, na-

pravil jahališko igro, mešal se med druhal kot vozar ali priprosti voznik.

Paganski zgodovinar Tacit pravi dalje: „Jeli so se smiliti krivci (!) in po pravici (!) na nezaslišan način kaznovani, ker je bilo videti, da niso žrtvovani javnemu blagru, ampak grozovitnosti enega.“

Med temi živimi človeškimi bakljami na cesarskem vrtu je bil tudi Lucin. Ko cesarski voz pridrvi, je v vgroznih mukah pojemajoč vzdihoval: „Dal si nas v roke najgršemu, najkrivičnejšemu kralju na celem svetu. Ponizaj ga, osramoti ga. Pokaži, da si ti edini Gospod, ti edini Bog, ti vladar vse zemlje!“

Cesar ga je slišal, bliskovito obrne voz ter se zgubi v množici, izpoznavši modroslovca Lucina. — Lucin je umrl mučenik.

Sredi noči vzbudi trinoga grozno poročilo: telesna straža ga je zapustila! Besen, prestrašen skoči z ležišča, pošilja sele k prijateljem, dvorjanom v njegovi palači. Nihče ne pride, nihče mu neče odgovoriti. Z nekaterimi zvestimi se napoti sam k njim. Vsa vrata so zaprta. Cesar trka, kliče, prosi — nič odgovora. Prijatelji, državniki, oblastniki, dvorjani, dostojanstveniki — zapustili so ga vsi. Vrne se v spalnico. Ali prazna je tudi ta — v kratkem tem času so mu pobegli tudi strežaji ter odnesli vse, razven cesarjevih odej; vzeli so tudi ono škatlico s strupom, zadnjo nado cesarskemu nesrečniku. Obupen kliče borce, naj mu porine meč v telo. Nihče se ne oglasi. Blazneč in kričeč: „Po-

možje. Nikdo ne misli, da je obstanek in razvoj države navezan na kako določeno osebo.

Nova angleška vlada se boče imela takoj baviti z važnimi vprašanji. Prvo pride na vrsto irsko vprašanje. To vprašanje ni novo. Že 1834. leta je v zbornici se z vso resnostjo govorilo o irski avtonomiji. Kar se tedaj vsled mnogih ovir ni moglo izvršiti, to je za Irce vedno na dnevnem redu. Kako hoče parlament ta stvar urediti, še ni znano. Mislijo li uvesti podobno razmerje, kakor je mej Avstrijo in Ogersko, mej Ogersko in Hrvatsko, mej Švedijo in Norvegijo, ali pa Anglijo in Kanado, to sedaj še ni znano. Za irsko avtonomijo pride najbrž na vrsto tudi še škotska avtonomija, kajti tudi na Škotskem že dolgo čutijo težnje po večji samostojnosti. Potem pa pride na vrsto socialno vprašanje. V novem parlamentu je nekaj delavcev. Brez teh pa nova vlada skoraj ne boče imela večine, zato se boče morala ozirati na njih želje. Verjetno je, da pride na vrsto vprašanje o normalnem delavniku. Kaj boče sklenil parlament v tem oziru, tega danes nečemo ugibati, in tudi najbrž ni posebne važnosti. Večjega pomena je že to, da se bodo zastopniki angleškega naroda sploh pečali s to stvarjo.

Dosedaj je v Angliji sploh prevladovalo mnenje, da se država nema mešati v te zadeve. Ko bodo pa v Angliji, prvi evropski industrijski državi, priznali načela, da je država poklicana varovati tudi interese delavcev in urejati socialne razmere, ne boče to brez vpliva tudi na ostalo Evropo.

Nadalje se boče parlamentu pečati z londonskim vprašanjem. Pritegniti boče moral bogate prebivalce notranjega mesta, ki so dosedaj bili nekako sami zase, da bodo donášali za potrebe vsega mesta. To vprašanje je velike važnosti v Angliji. London je za Anglijo največjega pomena, v njem je osredotočena največja trgovina, pa tudi obrtnija. Mesto, ki ima do pet milijonov prebivalcev, kolikor jih nima marsikako evropsko kraljestvo, je gotovo za državo vse drugačnega pomena, nego kaka druga evropska prestolnica. Nadalje se boče novemu parlamentu baviti še z raznimi cerkvenimi zadevami. Mnogi liberalci želé, da se anglikanski cerkvi odvzame značaj državne cerkve in tako v Angliji uvede popolno versko enakopravnost in svobodo. Iz povedanega je razvidno, da boče nova liberalna večina imela mnogo posla z notranjimi vprašanji, posebno, ker se boče morala baviti tudi s kolonijalnimi zadevami.

V Avstraliji namreč že zahtevajo večjo avtonomijo. Kanada hrepeni tudi po večji samostojnosti. Tudi v Indiji se probuja narodni duh. Poleg tega so trgovinske in carinske zadeve mej nekaterimi kolonijami in Anglijo jako čudno vrejene. Čudno je vsekako, če Kanada višjo carino pobira od angleških izdelkov, kakor od ameriških. Blagostanje Anglije je tako odvisno od kolonij, kakor nobene druge države, zato se tudi parlament ne boče mogel izogibati kolonijalnim vprašanjem.

takem nimam ne prijatelja, ne sovražnika", divja vun, proti Tiberi, da bi se utopil v vodi. Hipoma si premisli. Želi le skrivališča, le kotanje, da bi počakal daljnega razvoja. Zvesti strežaj, Faon, mu ponudi svojo pristavo, pri četrtem miljniku od mesta, stoječo med Salarsko cesto in Nomentansko. Brž sprejme ponudbo. Na pol oblečen, bos, s ponošenim jahaškim plaščem čez tuniko, zavite glave, z robcem pred licem, skoči na konja, spremljan od treh tovarišev, pa divja naprej.

Bilo je meseca junija, noč pred nevihto, silno soparno. Kakor bi se bili zakleli zoper bežočega česanja vsi elementi: zemlja se je stresala pod njim, grmelo je grozno, treskalo pred konje, ki so se plašili — ubežniku se je zdelo, da vstajajo duhovi iz grobov, po krivici in nedolžno umorjenih, preganjaje ga z maščevanjem. — Hiti mimo tabora svojih vojakov, sliši divje vpitje v viharni noči, razlegajoče se v pozdrav proticesarju Galbi, a njemu v pogin. Potniki, videči to četverico, so dejali: „Ti lové Neron!“ in povpraševali so se, če ne vedó, kje je in kam je izginol. Konj se mu plaši pred mrličem na tleh ležečim. Brzdajočemu ga, pade mu z lica ovjlo. Izsluženi stražnik, gredoč po istem potu, pozna cesarja, ko se hudo zabliška, ter ga pozdravi cesarski: „Ave, Caesar!“

To je bilo Neronu kakor glas smrtne obsodbe, prekletstvo duha tmine. Ne upa si dalje jahati, prevzet smrtnega strahu. S spremljevalci se skrije — v biče. Na tleh čepe je čakal jutranje zore, kakor

Poleg že navedenih vprašanj pa pride na vrsto še razširjenje volilne pravice, da tudi nižji sloji prebivalstva dobé kaj vpliva na državno upravo.

Pri taki množini notranjega dela se pač vlada in parlament ne bodeta mogla toliko zanimati za vnanjo politiko, nego se je sedanja konservativna vlada. Vendar moramo še nekaj omeniti gledé vnanje politike, ker se po raznih listih največ ugiblje, kak vpliv boče imela prememba angleške vlade na vnanjo politiko. Od mnogih stranij se čuti bojazan, da boče Gladstone preveč podpiral rusko politiko na Balkanu.

Nam se dozdeva, da je ta bojazan popolnoma neopravičena. Gledé na balkansko politiko mej angleškimi konservativci in liberalci ni takega razločka, kakor se navadno misli. Smoter jim je blizu tisti, le sredstva so drugačna. Balkan in pa druge turške pokrajine se ne smejo odtegniti angleški trgovini. Vhod v Črno morje mora biti prost za trgovske ladije, za to so vsi Angleži brez razlike. Samo v tem se razločujejo, da konservativci smatrajo za svoj namen kot najboljšo sredstvo obstanek Turčije, liberalci pa mislijo v samostojnih balkanskih državah in balkanski zvezi najti najboljšo oviro proti vplivu katerekoli vevlasti na Balkanu. Zaradi tega smemo biti prepričani, da boče Gladstone vsaj z isto odločnostjo zagovarjal samostojnost Bolgarije, kakor jo je Salisbury.

Sploh je mnenje o Gladstonovem rusofilstvu daleč pretirano. Baš pod njegovo vlado je bil zadnjič huđ razpor mej Rusijo in Anglijo zaradi Afganistana. Pa tudi sedaj se nekaj tacega pripravlja v Aziji. Nekaj ruskih vojskov je prišlo v Pamir in vse kaže, da se zaradi tega napno razmere mej Anglijo in Rusijo, ker obe državi hrepenita po tej pokrajini. Poleg tega bodo pa zamotane razmere v Afganistanu dajale dovolj povoda, da se Anglija in Rusija ne bodeta posebno lepo gledali.

Jedini razloček boče mej sedanjo in pa bodočo vnanjo politiko, da boče Gladstone bolj naklonjen Franciji. Ta naklonjenost pa boče jako platonična. Njena vrednost bi se pokazala jedino v vojski mej Francije z Italijo. Salisbury bi bil z angleškim brodom morda branil italijanska obrežja, Gladstone jih znabiti ne boče. Mi rečemo znabiti, ker li tako dolgo, ko je še precej simpatizoval za Italijo. Reči smemo, da boče svojo naklonjenost do Francije le v to porabljal, da ohrani mir, ne pa v to, da bi povzročil vojsko.

Ko bi bil pred meseci prišel Gladstone na krmilo, morda bi to bila kaka nevarnost za evropski mir. Francozi bi bili morda, zanašajoč se na premenjeni položaj in na dobre odnošaje z Rusijo, začeli boj, ali danes se tega ni bati. Mej Nemčijo in Rusijo so se začela pogajanja o trgovski pogodbi, ki dokazujejo, da v Rusiji poteka čas, ko so mislili, da morajo z Nemčijo biti v gospodarskem in političnem nasprotju. Ta pogajanja bodo si v Parizu gotovo tako tolmačili, da pomoči Rusije proti Fran-

bi mu mogla ona pomoči. Tako je prestajal strah in grozo do dné. Spremljevalci so molčé ležali po zemlji; zdeli so se mu, kakor da ugibljejo, kako ga bodo umorili. Vsak hip je menil, ta ali oni ga bo prebol. Trepetal je, če se je kdo ganil; tresel se je, če se je kaj oglasilo, poslušavajoč, če ga ne iščejo preganjalci. Strašil ga je vsak pes, vsaka nočna tica, vsako šumenje v ločju, vsak piš v listju dreves. Ni si upal govoriti s spremljevalci, boječ se, da bi ga kdo ne slišal, da ne bi se izdal. Šepetal je sam seboj, obžalujoč se, da mora trepetati v šibju, brez strehe, brez oprave, brez postrežbe, on, cesar, ki je prebival še prej ta dan v zlati hiši, češčen od tisoč strežajev, stražen od hrabrih vojakov.

Zdaj je jel kesati se svojih hudobnostij, svojih grozot. Večkrat si je dejal, kakor pregnani Edip: „Mojo smrt zahtevajo žena, mati, oče“.

„Sramuj se, cesar, Neron! Zdaj pokaži, kolik junak si! Bodi mož!“

A čuj! Slišiš topotanje konj? — Jezdci so, poslani, da Neronu vjamejo živega, ali ga privedejo mrtvega. Neron sliši usodno kopitanje. S pomočjo svojega tajnika Epafrodita si sune bodalo v grlo. Jezdni vrhovnik ga najde še živega, s plaščem mu izkuša kri ustaviti, delajoč se, kakor bi mu bil prišel na pomoč. Grgraje reče Neron: „Prepozno prihajaš!“

Tako je končal mogočnjak cesarski svoje neplemenito življenje; moritelj apostolskih prvakov, ss. Petra in Pavla, moritelj nešteti kristijanov.

olji še neso gotovi. Zboljšanju gospodarskih razmer boče sledilo tudi zboljšanje političnih. Na Francoskem so se začele priprave za razstavo, na kateri hočeje Francozi pokazati, da so še vedno prvi narod v Evropi. Da se pa razstava dobro obnese, je treba miru. Zatorej lahko za trdno pričakujemo, da boče Francija skušala ohraniti mir. In torej tudi brez vsega strahu pričakujemo premembo vlade na Angleškem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Notranje dežele.

Nemški nacionalci na Štajerskem se radi ponašajo, da so založili društvo v iztrebljenje Slovencev, namreč „Südmark“. V poslednjem času zopet mnogo nemških rodbin iz ruskih baltiških pokrajin kupuje zemljišča na Štajerskem in Koroškem. Nemci v baltiških pokrajinah so luterani, in ne godi se jim tako slabo, kakor trobijo v svet, da bi morali opustiti svoja posestva. Dozdeva se nam, da se tu gre za nemške žide, koje je v poslednji dōbi iztirala ruska vlada.

Pražák. Mladočehi skušajo celó odstop barona Pražák razglasiti kot velik vspeh svoje stranke. Tega jim res nikdo ne boče oporekel, da so največ pripomogli, da baron Pražák odstopi, ali češki narod, zlasti pa češko državno pravo gotovo s tem ni še ničesa pridobilo, temveč le izgubilo. Da odstop Pražakov ne more biti Čehom v korist, vsakdo lahko vidi, kdor ni gluhi in slep za vse, kar pišejo nemški liberalni listi. „Bohemia“, glasilo čeških liberalnih Nemcev, posebno naglašá, da je to velik vspeh za Nemce, če se Pražaku ne boče noben naslednik imenoval. Tukaj ne gre za osebo, temveč za to, da češke dežele ne bodo imele v ministerstvu nobenega zastopnika. S tem bi se pokazalo, da je grof Taaffe se res odločil za politiko, ki ne pozna za posamične dežele nobene prednosti.

Češko. „Politik“ se je v jednom zadnjih člankov obrnila do veleposestnikov, da naj v sedanjem težavnem času ne zapusté naroda. Mladočeskemu glasilu pa to ni všeč, češ, da je poniževalno, tako plaziti se pred plemstvom. Razsodni politik pa mora prav dajati staročeskemu listu. Naj se veleposestniki izneverijo narodu, pa bodo razmere na Češkem take, kakor so na Moravskem, ali pa še slabše. Večjino v deželnem zboru bodo zgubili Čehi in povsod bodo Nemci igrali prvo vlogo. Češki narod se boče potem zastoj trudil, da se otrese nemškega gospodarstva. Tri četrtine Moravske so slovanske, ali vendar Čehi ne morejo priti do nobene veljave, ker nimajo konservativnega veleposestva. Sklicevanje na Poljake in Ogre je pa tukaj neumestno. V Galiciji in na Ogerskem nemštvo daleč ni tako zastopano, kakor pa na Češkem, zato je poljski in madjarski narod lahko s plemstvom drugače postopa, nego Čehi, ki potrebujejo pomoči konservativnih veleposestnikov. Nemci so mogočen faktor, ker imajo moralno in gmotno pomoč od vsega nemškega naroda in v veliki nemški kulturi. Čehi take pomoči nimajo, ker slovanska vzajemnost je pač le v besedah.

Mladočehi. Kakor se vidi iz zadnje številke „Slov. Naroda“, naprednjakom nič prav ne ugaja, da se mi toliko pečame z mladočeško politiko in da posebno opozarjamo na nevspehe mladočeške politike. Tega pač ni nam zameriti, da o vspehih Mladočehov ne pišemo, ker dosedaj še nobenih faktučnih vspehov ni. Če bodo Mladočehi kaj dosegli, bodemo to radi priznali in poročali. To je pa naša časnikarska dolžnost, da izrečemo o mladočeški politiki svoje mnenje. Kar se tiče tega, da Mladočehi izražajo mnenje naroda, pa le to rečemo, da jih narod ni volil, da lepo govoré na Dunaju, temveč da dosežejo češko državno pravo, kar so povsod na volilnih shodih obetali. Če njih politika pelje do državnega prava, tedaj postopajo v zmislu naroda, če pa ne, pa delajo proti volji svojih volilcev. Na zaupnice na shodih volilcev se pa ne more dosti dati, ker večina volilcev ne more dobro presoditi tako težavnega političnega vprašanja. Da je razcepljenost mej Mladočehi, tega pač ni treba dokazovati iz nemških listov. Dovolj dokaza je steno-grafični zapisnik državnega zbora. Kako se križajo nazori mladočeških govornikov baš v načelnih vprašanjih! Saj je v javni seji načelnik kluba moral izjaviti, da drug mladočeški govornik ni govoril v imenu kluba. Tudi nedavno omenjeno „Poslano“ Tilšerjevo v „Narodnih Listih“ nekaj tacega dokazuje. Da se pa klub dosedaj ni razrušil, temu je tudi mnogo to pripomoglo, da ima ta klub le malo posvetovanj, ker mladočeških poslancev vedno veliko manjka na Dunaju. Tudi v jugoslovanskem klubu najbrž ne boče kmalu nasprotstev, ker boče malokdaj toliko članov na Dunaju, da bi mogli zborovati. Če je res naš narod nezadovoljen s svojimi zastopniki, to boče pokazale prihodnje volitve. Istina je, da slovanski narod v ogromni večini ni na strani naprednjakov, kakor trdi njih glavno glasilo.

Vnanje države.

Bolgartja in Rusija. „Agence Balcanique“ oporeka novico, da boče bolgarska vlada zahtevati od vevlasti, da priznajo kneza, ko boče „Svoboda“

priobčila tajne ruske diplomatske spise. Bolgari so te spise, katerih pristnost je dokazana, le zaradi tega objavili, da pokažejo Evropi nelojalno rusko postopanje. Vladna „Kölnische Zeitung“ pa pikro odgovarja onim ruskim listom, ki napadajo Nemčijo, da so se baš zaradi dvoumnega postopanja Nemčije, upali Bolgari priobčiti ponarejene spise. Spisi so pristni, kar dobro vé nemški zastopnik v Sofiji. Obžalovati je pa, da nemški zastopnik mora varovati tudi ruske podložnike, ker mora večkrat malopridnežem in morilecem pomagati, da odidejo zasluženi kazni. — Rusija bajé ne bode storila nobenega daljšega koraka proti Bolgariji zaradi priobčenih spisov. Zadovoljila se bode s tem, da je vladno glasilo se izreklo, da so spisi ponarejeni.

Srbija in Turčija. Srbski poslanik v Carigradu je dobil nalog od srbske vlade, da deluje proti temu, da bi se bolgarske železnice zvezale s Solunom in Skopljami. Porto naj opozori na to, da se Bolgari na ta način hočejo le polastiti Vardarske doline.

Anglija. Londonski dopisnik „Köln. Zeitung“ misli, da se angleška politika ne bode dosti premenila, ko odstopi Salisbury in pride Gladstone na krmilo. Novi minister vnanjih zadev Rosebery je prej prijatelj ne pa nasprotnik Nemcev in je sploh zadovoljen s sedanjo evropsko politiko. Za Rusijo ne bode nova vlada imela nič več simpatij, kakor jih je Salisbury-jeva.

Nemčija in Anglija. Nemški cesar je sedaj v Angliji. Kakor se sodi, ni šel na Angleško samo obiskat svojo staro mater, temveč hoče se tudi z Gladstoneom pogovoriti o bodoči politiki. Nemški cesar ima navado, da se rad z vladarji in državniki osebno pogovori, kar misli, da na ta način lažje doseže večje vspehe. Nemcem prememba vlade v Angliji ni povsem po godu. Salisburyjeva vlada ni bila prijazna Franciji, ker je gotovo precej pomirjevalno vplivala na Francijo. Gladstone je pa prijatelj Francozov in to bi kolikor toliko utegnulo povzdigniti francozki šovinizem. Verjetno ni, da bi nova angleška vlada dosti podpirala Francoze, ali cesarju se vendar zdi potrebno iz lastnega pogovora z Gladstoneom se prepričati, katero pot bode hodila nova angleška vlada.

Francija. Pristaši princa Viktorja Napoleona imeli so te dni shod v Bruselju. Sklenili so, da se odpre v njih vrste pot vsakemu, kdor je za apel na ljudstvo in stoji na republikanskem stališču. Ta sklep pač števila bonapartistov ne bode pomnožil. Kako trda jim gre, kaže to, da so sklenili, naj se opusti običajni občni banket na Napoleonov dan dne 15. avgusta.

Japan in Portugalsko. Japonski cesarski tajni svét je sklenil, da odslej Portugalci v Japanu spadajo pod japonsko sodništvo, in to naznanil portugalskemu zastopniku. Ta sklep je vznemiril tamošnje Portugalce, ki so proti temu sklenili protestovati, obrnili se do svoje vlade in do zastopnikov drugih evropskih velevladij v Japanu. Portugalska vlada sama v tej zadevi ne bode nič opravila, kajti ima že doma preveč težav. Stvar je odvisna le od tega, kaj storé druge vlade.

Maroko. Glavni poveljnik sultanovih čet zbira vojsko, da začne bitko proti vstajnikom, ki preté Tangeru. Če kmalu vstajnikov ne razpodé, bodo oblegli Tanger in vladna vojska se bode razkropila.

Izvirni dopisi.

Iz Krškega, dné 3. avgusta. (Občni zbor „Pedagogičkega društva“.) Dné 27. julija t. l. je zborovalo „Pedagogičsko društvo“ na vrtu gosp. Gregoriča v Krškem ob 2. uri popoldne.

Predsednik gosp. Fr. Gabršek otvori sejo s toplim pozdravom navzočih, katerih je bilo okoli petdeset udov in dokaj gostov in prijateljev šole.

Vlado je zastopal c. kr. okrajni komisar gosp. Alfonz Piro.

Za tem omenja predsednik, naj se spominjamo najprej presvetlega vladarja Nj. Veličanstva Frančiška Josipa I., in povabi društvenike na trikratni „živio“, čemur se zbor navdušeno odzove in zapoje „cesarsko pesem“.

Potem poroča g. predsednik o društvenem delovanju minolega leta.

Zadnji občni zbor je imelo društvo dné 15. julija 1891.

Odbor je razpisal in povabil društvenike na 5. dan maja k zborovanju v Kostanjevico, a zaradi v okolici razsajajoče kužne bolezni je je moral preklicati in odložiti na nedoločen čas.

Društveno delovanje se je stekalo poglavito v izdanju petega „Pedagogičkega letnika“. Ker je društveno gmetno stanje dokaj neugodno, prisiljen je bil odbor. Izdati „Letnik“ za dve leti, vspreč za 1891 in 1892 skupaj. Da bi si društvo opomoglo, razposlal je odbor vsem slovenskim učiteljem in učiteljicam povabila k pristopu, ponatisnena iz letošnjega letnika, in vsakemu je pridoval položni listek (šek).

To nas stane sicer veliko troškov, a nadejati se je povoljnega vspeha; slovenskemu učiteljsvu mora biti vendar na tem, da si društvo opomore in da more nadaljevati pričeto literarno delovanje.

Torej, tovariši in tovarišice, na noge, skušajte med prijatelji in znanci razpečevati „Pedagogičske letnike“ in privabite jih v naš delokrog, potem bode društvo dobro napredovalo in svojo zadačo lahko izpolnjevalo; odbor se ne straši ni truda, ni dela. (Opazka poročevalca: Dokler bodo pa zaboji polni knjig in blagajnica prazna, primorani smo mirovati, kakor polž, ki se je zslizal v svojo lupino.)

Odbor je prosil že lani slavni deželni odbor za podporo. Prošnja še ni rešena in ni prišla na vrsto pri zasedanju deželnega zbora; tudi se je odbor oglasil pri slavnem c. kr. deželnem šolskem svétu v odobrenje društvenih učnih knjig: „Vzgojeslovja“, „Ukoslovja“ in „Dušeslovja“, in za priporočbo pomožnih knjig: „Jezikovni pouk“ in „Navod za risanje“, kar vse še ni rešeno.

Kakor prejšnja leta, obračal je odbor tudi letos vso pozornost na stalno učilsko razstavo, in ima tudi v tem oziru zabeležiti lepe vspehe; kar kaže razstava sama, razvidi se pa tudi iz „Letnika“.

Med letom se je odbor sešel k sejam: 24. aprila, 26. maja in 12. julija. Konstituiral se je pa tako, kakor prejšnja leta, kar je gg. tovarišem in gospicam tovarišicam itak znano iz „Pedagogičkega letnika“.

Tako je podal predsednik verno sliko o delovanju društva, osobito njega odbora.

Zatem je poprijel besedo g. J. Lapajne ter se v toplih besedah spominjal prerano umrlega nam tovariša, odbornika v našem društvu in vrlega sotrudnika na pedagogičkem literarnem polju, gosp. Frana Jamšeka, ravnatelja „Rajhenburški šoli“. Povabil je sotrudnike v priznanje sožalja, naj mu zakličejo: „Slava mu in blag spomin!“

Voli se namesto njega v odbor gosp. Florijan Rozman iz Krškega, drugi odborniki ostanejo prejšnji.

Namesto blagajničarice gospdč. M. Michél, ki je na dopustu, poroča o gmetnem stanju društva g. predsednik. Dohodkov je bilo 459 glđ. 89 kr., troškov pa 454 glđ. 30 kr., preostanka je torej 5 glđ. 59 kr. in delež 12 glđ., ki ga ima društvo pri posojilnici v Krškem. Račun se potem pregleda in odobri.

Letnina se določi za prave in podporne ude na 1 glđ. 40 kr.

Pri prostih nasvètih izreka g. Potrebin željo, naj bi društvo podpiralo izdajo Nedvedovih 8 cerkvenih mešanih zborov. Iz društvene blagajnice se temu ne more ustreči, torej predlaga g. dr. Romih, naj nabira naročnike med društveniki in gosti. Nabere jih precej.

Gosp. dr. Romih se zahvaljuje na to predsedniku na trudaljubivem, požrtvovalnem delovanju pri vodstvu društva pri izdaji, spisovanju in izpečavanju „Pedagogičkega letnika“, čemur zbor soglasno pritruje.

Gosp. Flor. Rozman omenja obilega delovanja g. J. Bezlaja pri „Pedagogičkih letnikih“ na kar mu izreka zbor soglasno zahvalo.

Gosp. Lunder nasvetuje, naj bi društvo vsaj dvakrat v letu zborovalo. Dr. Romih podpira ta predlog, in po nasvètu g. Grčarja se sklene dvakrat zborovati zupaj, enkrat pa v Krškem.

Gosp. Potrebin želi še podpore slovenskim učilškim abiturijentom pri njihovi veselici 4. avgusta; po večstranskem nasvètu pobira proste doneske in nabere precejšnjo svotico.

Zaključevaje zbor se gospod predsednik zahvaljuje navzočim za mnogobrojni obisek in jih vabi, da bi razširjali društvo na vse strani; ob enem razlaga pomen literarnega delovanja na podlagi „Pedagogičkega letnika“.

Take smo končali letošnji občni zbor „Pedagogičkega društva“. V veseli družbi na je potekel hitro popoldan in proti večeru smo se razšli vsak na svoj dom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. avgusta.

(Odklivanje.) Preč. gospod Ignacij Podobnik, župnik v Praserju, je ob priliki svoje zlate maše, ki se bo vršila v nedeljo dne 7. t. m. imenovan knezoškofjskim duhovnim svètnikom. Cestitamo!

(Umrl) je včeraj popoldne v Kamniku, previden s sv. zakramenti za umirajoče gospod Jurij

Volčič, c. kr. sodni pristav v pokoju, v 67. letu svoje starosti. N. v m. p.!

(Nove šolsko leto) na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu prične se 3. novembra. Naše gospodarje opozarjamo, na ta deželni zavod ter jim toplo priporočamo da svoje gospodarstvu namenjene sinove za dve leti pošljejo v to šolo. Poučuje se v slovenskem jeziku in to v vseh predmetih nižje realke, posebno pa še v strokovnih, umnemu gospodarstvu neobhodno potrebnih predmetih, kakor v poljedelstvu in rastlinstvu, živinarstvu, živinozdravilstvu, vinstvu (trtarstvu, kletarstvu), sadjarstvu, zelenjadarstvu in čebelarstvu. — Ves strokovni poduk je spojen s praktičnimi izvršitvami v gospodarstvu. — Stipendovani novi učenci dobé pouk, stanovanje in hrano brezplačno. Neštípndovani plačujoči učenci plačujejo pa po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa po 20 glđ. na leto šolnine. Razven tega, da je ta zavod za bodoče gospodarje prekorišten, je tudi prav po ceni. Vsak premožni gospodar pošlje naj torej svojega gospodarstvu namenjenega sina potem, ko je ljudsko ali meščansko šolo, ali par razredov realke ali gimnazije ter 16. leto dovršil, za dve leti na kmetijsko šolo na Grmu in kesal se ne bode nikdar. Posebno omeniti moramo še, da se učenci na Grmu tudi k lepemu vedenju, poštenosti ter štedljivosti napeljujejo.

(Razstava.) Kakor smo že omenili, razstavil je akad. podobar gosp. Alojzij Progar iz Celovca v dvorani tukajšnje c. kr. velike realke skupino Matere Božje čistega Spočetja, katero je izdelal za župnijsko cerkev v Kamniku. Poleg tega je razstavil tudi štiri portrete. Razstava bode odprta do ponedeljka zvečer. Vstop je prost. Opozarjamo na to razstavo vse prijatelje lepe umetnosti.

(Izpuščen) je bil danes iz zopora K. Z wayer. Kakor znano, je bil Zwayer v Stedry-jevi pravdi radi roparskega umora od porotnikov spoznan nekrivim, a bil je obsojen na dva meseca zopora ker je skušal priče zapeljati k krivemu pričevanju.

(Duhovniške vesti iz lavantinske škofije.) Dne 3. t. m. so na Spodnji Polskavi pri č. g. župniku J. Hrziču nekdanji sošoleci praznovali svojo petindvajsetletnico mašništva. Mil. knezoškof so jih počastili s svojo navzočnostjo. Tem povodom je bil č. g. župnik J. Hrzič od domače občine imenovan častnim občanom. — Včeraj dopoldne so se poklonili preč. g. Ig. Orožnu, stolnemu dekanu in protonotarju v Mariboru, preč. gg. stolni kanoniki in mnogobrojna deputacija čč. duhovščine lavantinske škofije, o priliki njegove petdesetletnice mašništva ter izročili častno darilo, namreč zlato verižico, prstan in križec, lepo mašno opravó in krasno vezan brevir. Zlata sveta maša pa bode dne 15. t. m. v stolni cerkvi. — Semeniška mašnika sta nameščena, in sicer č. g. Anton Cestnik na Starem Trgu in č. g. Pankracij Gregorec na Polzeli.

(V Ormožu) se vršé občinske volitve dne 8. in 9. avgusta. Nemškutarji so v strahu, da propadejo.

(Bela zastava) je vihrala dne 28. julija na poslopu c. kr. okrajnega sodišča v Ormožu v znamenje, da ni bilo jetnika v pjej. To je prvi slučaj, odkar stoji to poslopje. Zastava pa je visela malo časa, ker čez tri ure so že vtaknili nekega tatu.

(Trtno uš) so zasledili pri Sv. Trojci v Halozah.

(Konjsko premovanje na Spod. Štajerskem) se bode vršilo dné 1. septembra v Lipnici, dné 7. septembra v Ljutomeru, dné 9. septembra v Račnem, dné 10. septembra v Žalcu, dné 17. septembra o priliki regionalne razstave v Radgoni, in dné 3. oktobra o priliki regionalne razstave v Brežicah.

(Na Štajerskem) so minolo leto porabili 30.000 kg tobaka za nos, 1.577.100 kg debelega tobaka za kajo in 110.100.000 smodk v skupni vrednosti 4.369.800 glđ. Poleg tega pa še za 146.400 glđ. finega tobaka in smodk. Pri tem je država dobila lepo svoto prostovoljnega davka!

(Slovenske posojilnice na Koroškem) jako dobro prospevajo. Sedaj posloje na Koroškem že šestnajst slovenskih posojilnic. Lani jih je bilo dvanajest, ki so imela vkupe 3238 udov in 96.692 glđ. vplačanih deležev. Denarni promet se izpešal 990.769 glđ., 279.973 glđ. več od l. 1890. Gotovo jako lep napredek za slovenske Koroške! Sijajni procvet slovenskih posojilnic pa strašno bode v oči nemčurske liberalce, ki na znani način napadajo te narodne postojanke. Da tudi slovenski Korotan gré na dan, tega ta klika ne mara trpet.

(Nova lokalna železnica.) Kakor se poroča, nameravajo graditi zvezno železnico od Domžal na železnični progi Ljubljana-Kamnik po moravski dolini do Vranskega, ki bi se pri Žalcu zvezala s progo Celje-Velenje. Priprave se nekda v kratkem prično.

(Sodnijsko zasledovanega) trgovca Fr. Stibernika je večeraj tu ljubljansko redarstvo zasačilo in ga izročilo celjskemu okrožnemu sodišču. Stibernik je ponaredil več menjic, a tudi izneveril 3000—4000 gld.

(Mariborski okrajni odbor) je volil v okrajni šolski svet petero gospodov, ki so: Lekarnar Bancahari, vinotržec Pfrimer, baron Pistor, zemljemerec Prodnigg in zastavničar Zwetler. „Slov. Gospodar“ dostavlja: „Kaj ne, da so ti možje veščaki za ljudsko šolo na slovenskih tléh?“

(Za vinorejce.) Piše se nam iz krškega okraja: Vино je v največji nevarnosti, da se spridi v prvi polovici meseca avgusta, ko se začne grozdje mečiti. V sodu začne vreti; to se sliši, ako se uho na posodo pritisne. Pozna se pa najbolje, ako se vsak dan pogleda. Ako se kozarec, napolnjen z vinom potrese, zapazi se megla v vinu, kar je slabo znamenje. Vино je tedaj treba pretočiti. Na ta način se reši večkrat tudi takrat, ko je že okus in barvo premenilo. Treba je pa zaradi večje gotovosti vino, ko je pretočeno, očistiti z jajčno beljakovino ali pa „gelatino“. Za eno vedro zadostuje beljakovina enega jajca, kateri se primeša za eden oreh soli. Ta zmes se dobro raztolče, vlije v sod in vino v sodu se s kakim drogom na okrog goni, da se tem načinom beljakovina z vinom zmeša. Poskušajo tudi na druge načine vino popravljati, ako vré, pa večinoma brezuspešno. Na vsak način se mora pretočiti.

(Čitalnica v Škofji Loki) priredi v nedeljo dne 7. avgusta veselico. Vspored: 1. Gerbič: „Slovanski brod“, moški zbor. 2. „Kje je meja?“, gluma v enem dejanju. 3. „Popolna žena“, veseloigra v enem dejanju. 4. Hajdrih: „Jadransko morje“. 5. Hajdrih: „Nisem Nemeč“, čveterospjev. 6. Predstava „I-H-Abu-Džehana“ iz indijskega čarodejstva. 7. Prosta zabava. — Vstopnina udom 20, z obitelji 50 kr., neudom 30, oziroma 70 kr. Začetek ob 8. uri.

(Vabila) za veliko pevsko slavnost „Slovenskega pevskega društva“ so se začela razpošiljati. V kraje, v katerih ima društvo svoje poverjenike, doposlala se bodo njim, ter se prosijo dotični gospodje, naj ja blagovolijo razdeliti mej društvene člane in prijatelje slovenskega petja. Slavnost bode velikanska in presešla vse prejšnje. Gospodje pevci in častite pevke, vadite se marljivo, da bode tudi petje dostojno celi slavnosti, da bode tudi ono presegalo vse prejšnje pevske zборе. O d b o r.

(Uboj.) V nedeljo sta se Janez in Marija Brešca vračala po 10. uri zvečer iz neke krčme v Spod. Hrušici. Napadejo ju ponočnjaki in posestnikov sin Janez Kramar udari Janeza Brešco tako silno po glavi, da je proti jutro umrl ter zapustil več nepreskrbljenih otrok.

Narodno gospodarstvo.

Zgodovinske črtice o zboljšavah v poljedelstvu.

Spisal kulturni zemljemerec A. Čadež v Ljubljani.

(Dalje.)

Francoska. Na jugu nahajamo še nekatere lepe naprave iz časa Rimljanov, v srednjem veku pa se je prav malo storilo za obdelovanje zemlje.

— Osuševanje in zboljševanje ob iztoku Rodanovem, ki je bilo pod Rimljani že zelo napredovalo in donášalo mnogo dobička, zaspalo je po propadu rimske oblasti. V srednjem veku so se zopet lotile tega dela prve plemenitaške rodovine in veliki kapitalisti; toda vsled neizvedenosti in napačnega delovanja ni bilo povoljnega uspeha. Zdaj raste tam samo riž, pa ne donáša velikega dobička.

Kralj Ludovik Filip je spoznal v svoji pravi vladarski bistroumnosti, da je pred vsem treba povzdigniti poljedelstvo in zvišati donesek zemljišč. Imenoval je slavnega učenjaka in kemika Demasa za trgovskega in poljedelskega ministra, ki se je takoj lotil težavne vrvnave za narodovo blagostanje. Začel je s tem, da si je priskrbel potrebnih množ, ki bi vodili ter preosnovali poljedelska dela.

Bilo je ustanovljenih več dobro vredenih šol in akademij za poljedelstvo, iz katerih je pozneje Napoleon III. dobival vodje velikanskim poljedelskim delom, katera je ukazal izvršiti.

Profesor državne ekonomije, Blanqui, je dejal po zimi leta 1850 v svojem kolegiju, govoreč o „économie politique et industrielle“, ko je bil že dolgo razpravljal o njeni važnosti in potrebi, to-le: „Več skrbi je treba obračati na popolnoma zanamerno poljedelstvo, in mora se izvesti ravnotežje med obrtniškim in poljedelskim prebivalstvom, ako hočemo vrediti slabe socialne razmere na Francoskem. K sreči se nahaja Francoska v ugodnih razmerah za takovo preosnovo, ker ima toliko množino zemlje, ki se dá obdelovati, kot nobena druga evropska država: 600.000 ha močvirij, ki se morejo osušiti, in nekaj milijonov še ne obdelane suhe zemlje je še možno pridobiti ondi poljedelstvu. Francoska bi po izreku dotičnih veščakov lahko preredita 60 milijonov prebivalcev ter jim zagotovila sijajno življenje. Sedaj ima 31 milijonov ljudij, pa ne rodi potrebne množine poljedelskih pridelkov za njihov živež. Tretjina tega prebivalstva živi o mesu, tretjina o kruhu in sploh o žitu, tretjina pa o turšici, ajdi, krompirju in kostanju, skoro kot divjaki.

Po vojski leta 1859 je poslal Napoleon tehnično-znanstveno komisijo v Italijo, da bi proučila ondašnje osuševanje, in nato so se lotili na Francoskem velikanskih poljedelskih naprav. Prav posebno pozornost pa so obračali na cevbo (drenažo).

Belgija je najprva na celini vpeljala cevbo z jako dobrim vspehom ter ž njo dosegla zelo veliko; ni zaostala za Anglieži in Holandci, če prav jej nedostajajo sredstva, katera imata ti dve bogati državi, a v kljub temu je poljedelstvo v tej deželi na najvišji stopinji popolnosti.

Vlada krepko podpira podjetne ljudi, ki hočejo kaj zboljšati, ter ima izvrstni poljedelski zakon z dne 25. marca 1847, vsled katerega so se že velikanska podjetja izvršila, recimo: napeljava vode na „Campine“, osusenje „Polders-ov“ pri Antwerpen-u in v zahodni Flandriji.

Jako umno porabljajo tam skušnje in izboljšave Angležev ter jih prirojavajo domačim potrebam. Poljedelska dela so po večjem dovršena, in od leta 1862 je prepustila vlada stavbo cevb, kar so do tedaj vodile in nadzorovale državne osebe, zasebni industriji; ta dela se vrše sedaj brez gosposkinega nadzorstva, česar pa z mnogih strani ne odobravajo.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Zagreb, 4. avgusta. Danes je bil otvoren novovotjeni deželni zbor, ki se bode pečal z raznimi postavnimi načrti.

Pariz, 5. avgusta. „Havasovo“ poročilo: Zdravstveno stanje v Parizu je vedno boljše, le v Argenteuilu je zadnji teden umrlo do 100 oseb za boleznijo, podobno koleri, večinoma delavcev.

Simla, 4. avgusta. V kratkem odide 20 angleških častnikov v Gilghit, ker so se prikazali ruski vojaki pri Pamiru.

Tuji.

3. avgusta.

Pri **Maliču**: Klasnič, trgovec, iz Beljaka. — Kopstein s sinom, Grünhut, Schwab, trgovci; Podhraczyk, potovalec; Wissgort, hribolazec; Strasser; Schwank, z Dunaja. — Pafli; Mankoč, zasebnik, iz Trsta. — Gerbaz, zasebnik, z Reke. — Paterno s Sušaka. — Ehrlich, lekarnar, s soprogo; Alojzij Juritzky s soprogo, iz Lundenburga. — Siebenschein, inženir, iz Zagreba. — Deutsch, vojaški intendant, s soprogo, iz Sarajeva. — Bedić, stotnik, s soprogo, iz Pulja.

Pri **Stora**: Radich, zasebnik, s hčerjo, iz Dubrovnika. — Dus, potovalec, iz Novoga Sada. — Pueich, logarski nadkomisar, iz Gorice. — Julij Epstein iz Prage. — Ambrož iz Pulja. — Ruda, trgovec, iz Budimpešte. — Müller, Krenberger, trgovec, z Dunaja. — Schoss, profesor, iz Plzna. — Lauter, profesor, iz Maribora. — Kummer, župnik, iz Rateč. — Berlić, župnik, iz Boh. Bele. — Vidregar, župnik, iz Št. Jurja. — Smreker, inženir, iz Sevnice. — Gunkel, hôtekir, in Laškega Trga.

Pri **Južnem kolodvoru**: Korun s soprogo od Sv. Tomaža. — Stubenrauch, učitelj; Garham; Milautz, iz Cirknice. — Vyborny, uradnik, z Dunaja. — dr. Kober, uradnik, in Aljančič iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Kottin, duhovnik, iz Wittin-gau-a. — Schulz, duhovnik, iz Prage. — Lavrenčič, gostilničar, in Serian, iz Trsta. — Volk iz Ljubnega. — Benedik, medicinec, z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Udir, železniškega uradnika dvova, z otroki, iz Spljeta. — Rottner, poštni oficijal, iz Trsta. — Mendlik, zasebnik, iz Gradača.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mes
		zrakomera v inč	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	735.1	13.4	sl. svzh.	megla		
4. 2. u. pop.	734.4	24.1	sl. svzh.	jasno	0.00	
9. u. zveč.	735.3	16.8	sl. svzh.			

Srednja temperatura 18.1°, za 17° pod normalom

Zahvala.

Da se je VII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda dne 28. julija v Postojni tako sijajno izvršila in da se čuje le en glas zadovoljstva mej č. skupščinarji in gosti, pripisovati je skupnemu delovanju vseh merodajnih činiteljev v lepem postojnskem trgu. Preprijetna dolžnost nam je tudi javno zahvaliti ob tolikej požrtvovalnosti: slavni občinski zastop ter njega načelnika velerodnega gospoda župana Miroslava Vičiča; velečastito župno predstojništvo za daritev svete maše; slavno upraviteljstvo postojnske jame za brezplačni vstop in velekrasno razsvitljavo; vse slovenske tržane za patrijotični okras svojih hiš; slavni odsek narodnih gospic; slavno gasilno društvo; slavni odbor narodne čitalnice; slavni pevski zbor v cerkvi, pri banketu in v jami; slavno učiteljsko društvo postojnskega okraja; slavno načelnništvo trške godbe, in vrlo načelnništvo odnotne podružnice kot pripravljalni odbor. S hvaležnim sreem se bodo spominjali skupščinarji, da so preživeli jeden izmej najlepših dnij v vrli Postojni, ki je svojo narodno zavest zopet pokazala pred slovenskim svetom.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1892.

Cognac,

star, pristen. Naravnost iz Cognac-a (Francosko). Zdravniki ga priporočajo kot sredstvo, ki posebno krepča slabotne, bolne in prebolele. Mala steklenica $\frac{2}{10}$ litra **gld. 1.75**, velika steklenica $\frac{4}{10}$ litra **gld. 3** —

Piccolijeva lekarna
„Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (263) 6

Dunajska borza.

Dne 5. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 40 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 85 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 45 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	999 " — "
Kreditne akcijske, 160 gld.	314 " 50 "
London, 10 funtov strl.	119 " 40 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 49 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 50 "

Dne 4. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	192 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	59 " — "
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " — "
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	— " — "
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	100 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 20 "
Laških lir 100	45 " 85 "

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gallškega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

45.000 goldinarjev

dobi se z jedno

zemljiško-kreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 16. avgusta!